

Manden uden stil

Alt kan åbenbart males. Hår, snefnuggene på en jule-Tuborg, bagsiden af et vækkeur, portrætter af kvinder med AIDS set i et fjernsyn, blomster i en rundkørsel, malerier af Clyfford Still. Det er en tilsyneladende kæmpestor og uhæmmet grådighed, Elmer udviser, når han skal udvælge sit motiv og sin emnekreds – eller er det udtryk for ligegyldighed og distance? Maler han bare hvad som helst? Næppe. Men er det så nogle særligt specielle motiver, nogle særligt specielle situationer, han finder – eller er det måske det ydmyge og næsten usynlige, han søger? heller ikke. For alting ser lettere anonymt og tilforladeligt ud i et Elmer maleri. Det ser faktisk ALARMERENDE ALMINDELIGT ud! Elmer maler det almindelige.

Ligesom hans og Bergljots Postpaintings i 80'erne havde nogle overordnede og overfladiske klare kendetegn – ved at de altid var malet på dårlig afdækningsplastik og som regel forestillede et billede, man kendte på forhånd – ja, så har Elmers egne malerier de senere år på lærred eller (ofte skæv) masonit haft en klar, ensudseende æstetisk linje. En linje som ikke er en stil, men en måde og en konsekvens af at arbejde med et komplekst, piktogramagtigt billedsprog. Et tilsyneladende gennemgående visuelt rent og klart udtryk og greb, som ikke har været et ønske om at etablere en genkendelig, "elmersk" stil, men som er opstået som en ren nødvendighed, for at kunne kompleksisere de særlige motiver, han ønsker at bearbejde til et avanceret, malerisk udtryk.

Malerierne virker "lette". De er lette og lyse (eller lettere kalkede) i farven, og de er lette at "se", men på trods af billedernes figurative genkendelighed er det et meget abstrakt budskab, der videregives. Abstrakt, ikke som uforståelighed, men som et superspecialiseret og særligt syn, som netop berettiger at det bliver malet. Det er derfor vanskeligt at glemme eller at undgå Elmers syn på tingene og verden, når man først har "set" det.

Alting bliver pludselig oversat til et Elmerbillede, fordi han rammer noget helt alment og forståeligt med sit "særlige" og "abstrakte" syn. Det er hårdtslående malerier, lavet af en maler, som også har arbejdet med plakater som rent kunstneriske udtryk og derfor meget nøje ved, hvordan billeder rammer beskueren.

Når Elmers motiv bliver til et maleri, opstår det særligt komplekse mellem billede (image) og maleri og man mærker hans dybe respekt for maleriet som genre og som "en ting i verden". En respekt, som til tider svinger over i en ren besættelse af maleriet – prøv at spørge en af hans tidligere studerende eller en kollega.

Denne besættelse eller dyrkelse af maleriet har ofte ført til en slags snæversynethed eller malerdogmatik (eller mangel på udsyn, vil nogle måske mene), men denne mangel har netop skærpet Elmers "syn" til at blive nærmest kræsent. Det opererer på en særdeles fintfølede (nærmest allergisk) måde. I sin trang til at skærpe udtrykket tilsidesætter han alle andre(s) normer for at få plads til det særlige, som så i Elmers tilfælde ender med at se hårdtslående almindeligt og monumentalt anonymt ud.

Det almindelige findes ikke, det skal konstrueres.

Prof. Jesper Christiansen